WET

VAN DE

MAATSCHAPPIJ

DER

NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE

TE LEIDEN,

(*Opgerigt in* 1766, *en bevestigd bij octrooi der H. H. Staten van Holland en West-Friesland, den* 25 *Mei* 1775.)

1860.

B39.3
Milw
pam

INHOUD.

I. bladz.

Ilfdst. 1. Over de Maatschappij in het algemeen. . . 3.

II.

Over de Leden.

» 2. Over de Leden. . . . . 5.
» » Buitenlandsche Leden.. . . . . 6.
» 3. Over het Bestuur. . . . . 6.
» » Bestuur en Bestuursvergaderingen. »
» den Voorzitter. . . . . 7.
» » Secretaris. . . . . 8.
» » Penningmeester. . . . . 9.

III.

Over de Vergaderingen.

» 4. Over de Vergaderingen in het algemeen. 10.
» 5. » » Maandelijksche. . . . . 12.
» 6. » » Jaarlijksche. . . . . 13.
» 7. » » Openbare. . . . . 14.
» 8. » » Buitengewone. . . . . 14.
» 9. » Vergaderingen van Buitenleden. 15.
» 10. » » Wetenschappelijke Commissiën. . 16.

IV.

» 11. Over het uitgeven van geschriften.
» Prijsvragen. . . . . 17.
» andere wetenschappelijke geschriften. 20.
» de Handelingen der Jaarl. Vergader., Verslagen, Naamlijst der leden, Catalogus der boek- en andere verzamelingen enz. . . . . 20.

V.

Over de Boekerij en andere Verzamelingen.

» 12. Over de Boek- en andere Verzamelingen. . 22.

Reglement voor de Boekerij.

» 1. Over de Boekerij. . . . . 26.
» 2. » den Bibliothecaris. . . . . 29.

EERSTE HOOFDSTUK.

Over de Maatschappij in het algemeen.

1. De Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde, gevestigd te Leiden, heeft ten doel de bevordering der Nederlandsche Taal- en Letter-, Geschied- en Oudheidkunde.

2. Zij tracht dat doel te bereiken door wetenschappelijke bijeenkomsten, door het uitgeven van geschriften en door het verzamelen van de daartoe noodige hulpmiddelen.

3. De wetgevende magt berust bij de Nederlandsche leden.

4. De bezittingen der Maatschappij zijn onverdeeld eigendom der Nederlandsche Leden.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Over de Leden.

5. Tot leden zijn verkiesbaar zij, die bij de Maatschappij als beoefenaars of voorstanders der Nederlandsche Taal- en Letter- of Geschied- en Oudheidkunde bekend zijn, of door het bekleeden van eenige openbare wetenschappelijke betrekking die onderscheiding waardig geacht worden.

6. De leden worden gekozen op de Jaarlijksche Vergadering; doch deze kan telkens voor een jaar

P 29694

de Maandelijksche Vergadering magtigen om personen, die sedert een jaar te Leiden woonachtig zijn, binnenstijds te verkiezen.

7. Elk lid is bevoegd anderen tot het lidmaatschap voor te dragen. Hij zendt daartoe vóór den 1sten Mei aan den Secretaris een met redenen omkleed voorstel.

8. De namen der aldus voorgestelden worden aan de Maandelijksche Vergadering van Mei opgegeven. Deze bepaalt, hoevelen uit de opgegevenen door de Jaarlijksche Vergadering tot leden zullen worden gekozen. De namen der voorgedragenen worden, met korte vermelding hunner aanspraak op het lidmaatschap, bij den beschrijvingsbrief voor de Jaarlijksche Vergadering aan de leden medegedeeld, in het vertrouwen op hunne geheimhouding.

9. Van de voorgestelden op de Jaarlijksche Vergadering worden zij als gekozen beschouwd, die de meeste stemmen op zich vereenigd hebben, tot het getal in de Maandelijksche Vergadering bepaald. Wanneer de stemmen staken, wordt bij overstemming beslist.

10. De stemming geschiedt bij gesloten briefjes; deze worden in handen gesteld eener door den Voorzitter benoemde en door de Vergadering goedgekeurde commissie van vijf leden, van welke ten minste drie buiten Leiden woonachtig. Deze commissie opent de stembriefjes, en maakt daaruit eene lijst op, welke door haar onderteekend, aan de leden medegedeeld en vervolgens bij de Maatschappij bewaard wordt.

11. De stemming over hen die tusschentijds op de Maandelijksche Vergadering (art. 6) worden voorgesteld, geschiedt op de eerstvolgende Vergadering, met gesloten briefjes.

12. De namen der voorgestelden worden vermeld op de beschrijvingsbriefjes der Vergadering in welke de stemming zal plaats hebben.

13. Zij moeten twee derden der stemmen op zich vereenigen.
Die dit getal niet op zich vereenigt, kan binnen den tijd van één jaar niet weder voorgesteld worden.

14. De Secretaris geeft aan de nieuwbenoemde leden ten spoedigste schriftelijk kennis van de benoeming, met toezending van een exemplaar der Wet.

15. De benoeming aannemende, ontvangen zij het bewijs van lidmaatschap, benevens een exemplaar van de naamlijst der leden en van den catalogus der boek- en andere verzamelingen der Maatschappij, tegen betaling van *vier gulden.*

16. De leden betalen eene jaarlijksche toelage van *zes gulden.*

17. Elk lid is bevoegd voorstellen te doen; wordt tot zijn voorstel een besluit der Jaarlijksche Vergadering vereischt, zoo is hij gehouden van dat voorstel, met redenen omkleed, schriftelijke opgave te doen aan den Secretaris, vóór de Vergadering van Mei.

18. De leden buiten Leiden zullen alle mededeelingen of brieven vrachtvrij aan den Secretaris toezenden.

19. Buitenlandsche geleerden of voorstanders van het doel der Maatschappij kunnen, op de wijze, bepaald bij artt. 7—10, tot leden benoemd worden. Deze benoeming wordt alleen beschouwd als eene hulde aan hunne verdiensten; zij hebben dus geene verpligtingen, noch andere regten dan het bijwonen der Vergaderingen met raadgevende stem. Als zoodanig worden ook zij beschouwd, die in de buitenlandsche bezittingen des Rijks woonachtig zijn.

Er kunnen ook Eereleden der Maatschappij benoemd worden. Zij betalen geene toelage. Wanneer zij eene Vergadering met hunne tegenwoordigheid vereeren, verzoekt de Voorzitter hen aan zijne regterzijde plaats te nemen.

20. Op een eenparig, met redenen omkleed voorstel van het Bestuur, kan de Jaarlijksche Vergadering, met ten minste drie vierden der stemmen, iemand van zijn lidmaatschap vervallen verklaren.

DERDE HOOFDSTUK.

Over het Bestuur.

21. Het Bestuur bestaat uit zeven leden, waaronder ambtshalve de *Secretaris* en de *Penningmeester* behooren.

22. Zij worden gekozen door de Jaarlijksche Vergadering uit een dubbeltal, door de Maandelijksche voor te dragen.

23. Secretaris, Penningmeester en Bibliothecaris worden voor den tijd van drie jaren benoemd, en zijn telkens herkiesbaar.

24. Van de overige vijf leden treedt jaarlijks één af. De orde van aftreding wordt voor de eerste maal bij het lot bepaald. De aftredende zijn niet dan na twee jaren herkiesbaar.

25. Uit deze leden van het Bestuur wordt jaarlijks door de Vergadering van October een Voorzitter gekozen, die, zoolang zijne betrekking als lid van het Bestuur duurt, herkiesbaar is.

26. Het Bestuur zal tijdig vóór elke Maandelijksche Vergadering bijeenkomen, de werkzaamheden voorbereiden en de onderwerpen overwegen, welke op die Vergadering verrigt of behandeld zullen worden.

27. Wanneer de Voorzitter zulks noodig oordeelt, of ten minste twee leden van het Bestuur schriftelijk hun verlangen aan den Secretaris te kennen geven, zal eene buitengewone Vergadering van het Bestuur gehouden worden.

28. Wanneer een derde der leden van het Bestuur op de Vergadering niet tegenwoordig is, en de helft van de tegenwoordige zulks verlangt, wordt de beslissing over eenige zaak tot de volgende Bestuurs-Vergadering uitgesteld.

29. In alle zaken die niet uitdrukkelijk aan eene bepaalde commissie zijn opgedragen, geeft het Bestuur bij monde van den Voorzitter zijn praeadvies.

30. In elke tusschentijds openvallende plaats bij het Bestuur, voorziet de eerstvolgende Maandelijksche Vergadering tot aan de Jaarlijksche.

31. De Voorzitter heeft het beleid der Vergaderingen.

32 De Voorzitter opent de Jaarlijksche Vergadering met eene beknopte toespraak, vermeldende den staat der Maatschappij en hare voornaamste lotgevallen gedurende het afgeloopen jaar.

33. Het staat den Voorzitter vrij, de behandeling van een voorstel, in de Maandelijksche Vergadering gedaan, tot de eerstvolgende uit te stellen, ten einde het Bestuur, na overweging, er een praeadvies over uitbrenge.

34. De Secretaris houdt van het voorgevallene in iedere Vergadering korte aanteekeningen, brengt die vóór de eerstvolgende in orde, en schrijft ze, nadat zij aldaar gelezen en goedgekeurd zijn, in een daartoe bestemd boek over.

35. De Secretaris brengt voor de jaarlijksche Vergadering een verslag in gereedheid van de handelingen der Maatschappij gedurende het verloopen jaar, en onderwerpt zulks aan de goedkeuring van het Bestuur.

36. De Secretaris opent de aan de Maatschappij gerigte stukken, teekent daarop aan wanneer zij ontvangen zijn, en brengt ze op de eerstvolgende Bestuurs-Vergadering ter tafel.

37. Hij stelt de brieven der Maatschappij, doet die, na goedkeuring van het Bestuur, overschrijven en verzenden, en houdt daarvan, voor zoover het Bestuur dit noodig acht, afschrift in een brieven-boek.

38. De Secretaris is gemagtigd, brieven, wier beantwoording niet gevoegelijk tot de eerstvolgende Vergadering kan wachten, met overleg van den Voor-

zitter, uit naam der Maatschappij te beantwoorden, daarvan op de eerstvolgende Bestuurs-Vergadering kennis gevende.

39. De Secretaris zorgt dat de leden in tijds tot de Algemeene Vergadering worden opgeroepen door eenen brief, tevens behelzende de punten, welke in die Vergadering zullen behandeld worden.

40. De Secretaris doet de beschrijvingsbriefjes voor de Maandelijksche Vergaderingen twee dagen te voren bij de leden te Leiden rondbrengen. De onderwerpen van behandeling worden zooveel mogelijk daarop uitgedrukt.

41. De Penningmeester zal de toelagen vóór den 1sten December invorderen, en de kas der Maatschappij in zijne bewaring houden.
Hij doet geene betalingen dan na bekomen magtiging van het Bestuur.

42. De Penningmeester legt jaarlijks zijne rekening met de behoorlijke bescheiden over bij het Bestuur. Deze rekening nagezien en in orde bevonden zijnde, wordt in de voorbereidende Vergadering vóór de Jaarlijksche opgenomen, en goedgekeurd zijnde aan deze laatste medegedeeld.

43. Aan den Secretaris en den Penningmeester wordt jaarlijks, op voordragt van het Bestuur, door de Maandelijksche Vergadering eene bepaalde som toegelegd tot goedmaking der kosten wegens werkzaamheden, die zij in hunne betrekking ten behoeve der Maatschappij door anderen zullen doen verrigten.

44. Alles wat de Maatschappij besloten heeft te doen drukken, wordt, met uitzondering van hetgeen door de Wet aan den Secretaris is opgedragen, door eene commissie uit het Bestuur ter perse bezorgd en onder haar opzigt afgedrukt.

45. Bij afwezigheid wordt de Voorzitter door het oudste, de Secretaris door het jongste der aanwezige leden van het Bestuur vervangen.

VIERDE HOOFDSTUK.

Over de Vergaderingen in het algemeen.

46. De Maandelijksche Vergaderingen kunnen door elk lid der Maatschappij, zonder uitnoodiging, worden bijgewoond; terwijl tot de Jaarlijksche algemeene Vergadering al de binnenlandsche leden schriftelijk uitgenoodigd worden.

47. De Vergaderingen moeten stipt een vierde uur na den bepaalden tijd worden geopend.

48. De leden van het Bestuur bezetten in de Vergaderingen de bovenplaatsen, de Buitenlandsche leden der Maatschappij die ter wederzijde van het Bestuur. Tusschen de overige leden bestaat geen rang van zitting.

49. Zoodra de Vergadering geopend is, worden de notulen der voorgaande Vergadering voorgelezen en de aanmerkingen der leden daarop gevraagd; de punten ter behandeling worden naar de door het Bestuur bepaalde orde ter tafel gebragt; waarna aan

de leden gelegenheid gegeven wordt tot het inbrengen van bijzondere voorstellen.

Op alles worden eerst de bedenkingen der leden gehoord; daarna wordt door stemming beslist.

De bedenkingen schriftelijk door afwezige leden ingediend, komen alleen als raadgevingen in aanmerking.

50. Het stemmen geschiedt bij monde of bij gesloten briefjes.

51. Het stemmen bij monde geschiedt volgens eene lijst, waarop de leden bij hunne komst ter Vergadering hunne namen zullen geteekend hebben.

52. De stemming bij gesloten briefjes geschiedt:
1. Waar zulks bij de wet is bepaald;
2. Bij verkiezingen;
3. In bijzondere gevallen, wanneer het Bestuur zulks raadzaam oordeelt;
4. Wanneer een vierde der leden de geheime stemming verlangt.

Alleen behoorlijk ingevulde briefjes komen in aanmerking.

53. Men zal, behalve in gevallen bij de Wet bepaald, bij volstrekte meerderheid van stemmen de besluiten opmaken. Als de stemmen staken, wordt in omvraag gebragt of de beslissing uitstel kan lijden. De meerderheid hiertoe besluitende, wordt de zaak tot de eerstvolgende Vergadering uitgesteld, en dan op nieuw behandeld. Doch besluit de meerderheid tot de onverwijlde afdoening, dan beslist de Voorzitter.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Over de Maandelijksche Vergaderingen.

54. De Maandelijksche Vergaderingen worden gehouden op den eersten Vrijdag in *Januarij*, *Februarij*, *Maart*, *April*, *Mei*, *October*, *November* en *December*, alsmede op den dag na de Algemeene Vergadering, des avonds te zeven uren.

Het Bestuur is bevoegd de Vergadering tot den eerstvolgenden Vrijdag te verschuiven, wanneer het zulks wegens het invallen van eenen algemeenen of plaatselijken feestdag geraden acht.

55. De Maandelijksche Vergaderingen handelen en beslissen over alles wat niet uitdrukkelijk bij de Wet aan de beslissing van de Jaarlijksche Vergadering of van het Bestuur is opgedragen.

56. Het hoofddoel der Maandelijksche Vergaderingen bestaat in het onderling behandelen van onderwerpen, behoorende tot den kring van werkzaamheden der Maatschappij.

Dit geschiedt door:

1. Min of meer uitgewerkte voordragten;
2. Mededeelingen;
3. Verslagen omtrent boekwerken.

57. Terstond na elke dier werkzaamheden wordt gelegenheid gegeven tot wisseling van denkbeelden over het gehoorde.

58. De Maandelijksche Vergadering van Mei is bij uitsluiting bestemd tot het voorbereiden en regelen van de werkzaamheden der Jaarlijksche.

59. De Vergadering daags na de Jaarlijksche is bij uitsluiting bestemd tot het vaststellen van de aanteekeningen der laatstgemelde Vergadering en tot regeling van hetgeen daaruit voortvloeit.

ZESDE HOOFDSTUK.

Over de Jaarlijksche algemeene Vergadering.

60. De Jaarlijksche Vergadering wordt gehouden op den derden Donderdag in Junij, des voormiddags te tien uren.

61. De Voorzitter opent haar (art. 32); daarna leest de Secretaris den hoofdzakelijken inhoud van het verslag der handelingen sedert de laatst gehouden Jaarlijksche Vergadering en van het verslag over den staat der boek- en andere verzamelingen.

62. De rekening en verantwoording van den Penningmeester en van den Bibliothecaris (art. 42 en art. 126) worden overgelegd en aan de leden medegedeeld.

63. Vervolgens gaat men over:

1°. Tot het stemmen over de tot leden voorgestelde personen;

2°. Tot de beslissing over het al of niet bekroonen der prijsverhandelingen, en het vaststellen van nieuwe of op nieuw uit te schrijven prijsvragen;

3°. Tot het behandelen van andere punten, welke in den beschrijvings-brief aan de leden mogten zijn opgegeven;

4°. Tot het hooren van voorstellen welke niet

onder de punten van beschrijving zijn opgenomen ;

5°. Tot het verkiezen van leden van het Bestuur der Maatschappij.

64. De Jaarlijksche Vergadering besluit over geene zaken, dan die in de punten van beschrijving zullen zijn opgegeven ; tenzij onder de voorstellen ter Vergadering ingebragt, zoodanige zijn, welke drie vierden der aanwezige leden oordeelen geen uitstel te kunnen lijden.

ZEVENDE HOOFDSTUK.

Over de Openbare Vergaderingen.

65. Er kunnen Openbare Vergaderingen gehouden worden, op zoodanige Vrijdagen, als het Bestuur zal bepalen.

66. Deze Vergaderingen zijn bestemd tot het voordragen, hetzij van verhandelingen over letter- of geschiedkundige onderwerpen, hetzij van dichtstukken.

67. De regeling dier Vergaderingen is opgedragen aan het Bestuur.

ACHTSTE HOOFDSTUK.

Over de Buitengewone Vergaderingen.

68. Het Bestuur kan eene buitengewone zitting der Maandelijksche Vergadering beleggen, wanneer het zulks noodig oordeelt.

69. Het Bestuur is gehouden zulk eene Vergadering te beleggen wanneer ten minste acht leden

der Maatschappij schriftelijk, en met opgave der te behandelen zaak, daartoe hun verlangen hebben te kennen gegeven.

70. De Jaarlijksche of Maandelijksche Vergadering kan eene Buitengewone Algemeene Vergadering vaststellen, ter behandeling eener zaak, welke geen uitstel gedoogt.

71. De leden worden ten minste veertien dagen vóór den tijd, waarop zulk eene Vergadering bepaald is, daartoe schriftelijk opgeroepen, met opgave der punten van behandeling.

NEGENDE HOOFDSTUK.

Over Vergaderingen van Buitenleden.

72. De Buitenleden worden uitgenoodigd, in hunne woonplaatsen Vergaderingen te houden, zooveel mogelijk in den geest waarin dit te Leiden geschiedt.

73. Zij kunnen daartoe bepalingen van orde ontwerpen, mits niet strijdende met de Wet der Maatschappij.

74. Zij bekostigen zelven de uitgaven voor die Vergaderingen.

75. Wanneer zij verlangen dat van het door hen behandelde in het verslag aan de Jaarlijksche Vergadering melding geschiede, zullen zij in tijds de noodige bescheiden daartoe aan den Secretaris inzenden.

76. Ook de elders wonende leden der Maatschappij hebben toegang tot die Vergaderingen.

TIENDE HOOFDSTUK.

Over de Wetenschappelijke Commissiën.

77. Bij de Maatschappij bestaan voortdurend twee Commissiën: de eene voor Nederlandsche Taal- en Letterkunde, de andere voor Nederlandsche Geschied- en Oudheidkunde.

78. Elke Commissie is zamengesteld uit vijf leden, te Leiden of in de nabijheid woonachtig.

79. Zij worden bij voorkeur gekozen uit de leden, die door uitgegevene geschriften, het vak der Commissie betreffende, van hunne bevoegdheid daartoe hebben doen blijken.

80. Zij worden benoemd door de Maandelijksche Vergadering van October, uit een dubbeltal, door de Commissiën aan het Bestuur voor te dragen.

81. Op verzoek van eene der Commissiën stelt het Bestuur aan de Maandelijksche Vergadering voor, om tijdelijk, voor een bepaald doel of onderwerp, een of meer leden, in of buiten Leiden woonachtig, aan haar toe te voegen.

82. Bij elke Commissie treedt jaarlijks één lid af, dat niet dan na één jaar herkiesbaar is.

83. Elke Commissie ontwerpt voor zich een reglement van orde, mits niet in strijd met de Wet der Maatschappij, en deelt dit mede aan het Bestuur.

84. Aan elke Commissie wordt voor hare onkosten door de Maandelijksche Vergadering, op voordragt van het Bestuur, jaarlijks eene zekere som toegestaan, aan het Bestuur te verrekenen.

85. De taak der Commissiën bestaat:

1°. In het opsporen of bearbeiden van hetgeen voor haar vak belangrijk geacht wordt.

2°. *a.* In het berigten over hetgeen door de Maandelijksche Vergadering aan haar wordt opgedragen.

b. In het mededeelen aan gemelde Vergadering van hetgeen haar in het vak harer bijzondere werkzaamheid gewigtig voorkomt.

86. De Commissiën zijn gemagtigd ter uitgave, buiten kosten der Maatschappij, van zoodanige mededeelingen van kleineren omvang, als voor de werken der Maatschappij minder geschikt zijn, of wier waarde en invloed afhankelijk zijn van eene tijdige openbaarmaking.

87. Elke Commissie levert jaarlijks een schriftelijk verslag van hare verrigtingen in bij het Bestuur, hetwelk dit mededeelt aan de Maandelijksche Vergadering. Deze beslist op welke wijze dit ter kennis van de Maatschappij in het algemeen te brengen.

ELFDE HOOFDSTUK.

Over het uitgeven van Geschriften.

88. De Maatschappij kan op de Jaarlijksche Vergadering in elk der hoofdvakken ééne of meer *Prijsvragen* uitschrijven, voor eenen bepaalden of onbepaalden tijd, tot welker beantwoording zij alle binnen- en buitenlandsche Geleerden uitnoodigt.

Alleen de Beoordeelaars zijn van de mededinging uitgesloten.

89. De prijs zal zijn een gouden penning, ter innerlijke waarde van 150 Gulden, of die som in geld.

Wanneer eene of meer verhandelingen, buiten de bekroonde, geacht worden te verdienen mede van wege de Maatschappij te worden uitgegeven en de schrijvers dit toestaan, kan aan hen een zilveren eerepenning toegekend worden.

90. De bekroonde verhandelingen blijven gedurende zes jaren het eigendom der Maatschappij; na dien tijd treedt de schrijver in zijn regt van kopij terug.

91. Ieder lid kan vóór den eersten April één of meer ontwerpen voor eene prijsvraag, met redenen omkleed, aan den Secretaris inzenden: over het al of niet uitschrijven eener voorgestelde prijsvraag beslist de Jaarlijksche Vergadering regtstreeks.

De voorgestelde vragen worden door middel van den beschrijvingsbrief vooraf aan de leden bekend gemaakt.

92. Eene prijsvraag, niet of onvoldoende beantwoord zijnde, kan, buiten de gewone volgreeks van onderwerpen, terstond wederom worden uitgeschreven, wanneer op een daartoe gedaan voorstel twee derden der leden zich daarvoor verklaren.

93. De prijsverhandelingen moeten met eene andere hand dan die des stellers geschreven en met eene zinspreuk geteekend zijn. In een verzegeld omslag, dezelfde zinspreuk ten opschrift hebbende, vermeldt de steller zijnen naam en zijne woonplaats. Een en ander moet in tijds, zoo als zulks bij de uitschrijving bepaald wordt, aan den Secretaris worden toegezonden.

94. De prijsverhandelingen zullen bij voorkeur in de Nederlandsche, maar kunnen ook in de Latijnsche, Fransche, Engelsche of Hoogduitsche taal geschreven worden; deze laatste, niet met Hoogduitsche letter.

95. Bekroonde verhandelingen in eene vreemde taal worden in die taal gedrukt, met bijvoeging eener vertaling, te bezorgen door of van wege den schrijver, indien hij dit verkiest, en anders van wege de Maatschappij; ten ware de Jaarlijksche Vergadering de vertaling onnoodig mogt achten.

96. De beoordeeling der verhandelingen geschiedt door vijf leden, voor elke prijsvraag afzonderlijk, na de keus der vragen, door de Jaarlijksche Vergadering te benoemen, op voordragt van het Bestuur.

97. Indien een of meer dier benoemden de hun opgedragene werkzaamheid niet kunnen volbrengen, voorziet de Maandelijksche Vergadering, op voordragt van het Bestuur, door eene nieuwe benoeming in hunne plaats.

98. De Secretaris zendt de ingekomene prijsverhandelingen aan de beoordeelaars, voor eenen door het Bestuur te bepalen tijd. De beoordeelaars voegen bij de terugzending hun beredeneerd advies omtrent de waarde der stukken, en het al of niet bekroonen en uitgeven.

99. Uit deze beoordeelingen maakt het Bestuur een praeadvies op.

100. De beoordeelingen worden op de Jaarlijksche Vergadering, zooveel mogelijk in haar geheel voorgelezen (met verzwijging van den naam der opstellers),

daarna het praeadvies van het Bestuur; de Vergadering beslist bij volstrekte meerderheid der stemmen over de bekrooning.

101. *Geschriften* tot het doel der Maatschappij betrekkelijk, kunnen aan haar ter uitgave worden aangeboden ook door hen die geene leden der Maatschappij zijn; voorzien van den naam des schrijvers of van een merk, waardoor hij zich later als schrijver kan doen herkennen.

102. Het Bestuur stelt die geschriften in handen der respective Commissiën, om daarover verslag uit te brengen; met uitdrukkelijke opgave of zij het ingezonden stuk voor waardig houden om door de Maatschappij te worden uitgegeven. Dit verslag wordt aan de Maaandelijksche Vergadering medegedeeld, die, na praeadvies van het Bestuur, over de uitgave beslist.

103. De Jaarlijksche Vergadering zal, op voordragt van het Bestuur, aan één' of meer personen kunnen opdragen het ter uitgave bewerken van *Handschriften van oude Nederlandsche Schrijvers*, *Oorkonden*, *enz.*; of van *vroeger uitgegeven werken van oude Nederlandsche Schrijvers*, waarvan eene nieuwe uitgave wenschelijk voorkomt.

104. De *Handelingen* der Algemeene Vergaderingen, de aldaar uitgebragte *Verslagen* (uitgenomen die der beoordeelaars over prijsverhandelingen) worden, nadat zij door het Bestuur goedgekeurd zijn, benevens de *Naamlijst* der leden, den *Catalogus* der Boek- en andere verzamelingen der Maatschappij, en de *Bijvoegsels* op die lijsten, door den Secretaris ter uitgave bezorgd.

105. In de uitgave zijner geschriften kan ieder schrijver, des verkiezende, zijne eigene spelling en scheiteekens behouden.

106. Aan elken schrijver, van wien eenig werk door de Maatschappij wordt uitgegeven, worden twintig afdrukken van zijn werk ten geschenke gegeven.

107. Afgekeurde stukken worden aan den schrijver of regthebbenden terug gegeven; afgekeurde prijsverhandelingen alleen in afschrift, en niet dan op verzoek en ten koste van hem, die zal hebben doen blijken tot dat verzoek geregtigd te zijn.

De gesloten naambriefjes der afgekeurde prijsverhandelingen worden staande de Vergadering verbrand.

108. Elk binnenlandsch lid ontvangt kosteloos een exemplaar van de Prijsverhandelingen, de Handelingen, de Verslagen, de Bijvoegsels op de uitgegevene Lijsten en van de overige, na zijne benoeming in het licht gezondene, Werken der Maatschappij.

109. De Maandelijksche Vergadering is bevoegd, op voorstel des Bestuurs, wanneer dringende omstandigheden zulks vereischen, eene uitzondering op het vorig artikel, ten aanzien van eenig bepaald werk te maken; met dien verstande, dat van zoodanig werk elk lid een exemplaar tegen betaling van de helft van den koopprijs kan erlangen, zoolang de voorraad strekt.

110. Al de van wege de Maatschappij uitgegevene geschriften voeren op den titel: „*Uitgegeven* (of *Bekroond en uitgegeven*) *van wege de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden.*" Zij worden afzonderlijk uitgegeven, ten ware hunne mindere uitgebreidheid eene vereeniging van meerdere raadzaam deed zijn.

111. De Uitgever wordt benoemd door het Bestuur tot weder opzeggens toe, op voorwaarden door hetzelve te bepalen.

TWAALFDE HOOFDSTUK.

Over de Boekerij en andere Verzamelingen.

112. De Boek- en andere Verzamelingen der Maatschappij worden bewaard te Leiden op eene geschikte plaats, door de Maandelijksche Vergadering, op voordragt van het Bestuur, te bepalen.

113. Het opzigt over die verzamelingen is opgedragen aan een bezoldigden Bibliothecaris, uit de leden te verkiezen.

114. De Bibliothecaris wordt gekozen door de Jaarlijksche Vergadering, op voordragt der Maandelijksche.

Hij wordt benoemd voor den tijd van drie jaren, doch is telkens herkiesbaar.

Zijne bezoldiging wordt op gelijke wijze bepaald; doch mag het bedrag van *f* 500 's jaars niet overschrijden.

115. De verzamelingen zullen van 1 September tot den laatsten Junij, des Dingsdags en Donderdags, van 12—3 ure, voor de leden geopend zijn. Ook zij die geen leden zijn, kunnen op de gestelde tijden worden toegelaten, mits voorzien van een bewijs daartoe, door een der leden van het Bestuur afgegeven. Ook op andere tijden zal door den Bibliothecaris, of, in zijne afwezigheid, door een der leden van het Bestuur, toegang kunnen verleend worden.

116. Elk lid der Maatschappij zal, tegen bewijs en verdere waarborgen, boeken, plaatwerken en handschriften voor eenen bepaalden tijd ter leen kunnen ontvangen.

117. Voor het uitleenen van gedrukte woordenboeken, handschriften of zeldzame voorwerpen, wordt de toestemming van het Bestuur, of zoo het zulks noodig oordeelt, van de Maandelijksche Vergadering vereischt.

118. Ook aan personen die geen leden der Maatschappij zijn, kunnen op dezelfde wijze, doch altijd onder schriftelijken waarborg van een der leden, boeken enz. ter leen worden verstrekt.

119. De Bibliothecaris zorgt dat steeds eene naauwkeurig bijgehouden naamlijst der boek- en andere verzamelingen ten gebruike der bezoekers voorhanden zij.

120. Alle boeken en voorwerpen behoorende tot de overige verzamelingen, moeten terstond van een behoorlijk merk voorzien en daardoor als eigendom der Maatschappij geteekend worden.

121. Wanneer boeken enz. op den bepaalden tijd niet teruggegeven worden, geeft het Bestuur, na eene vruchtelooze aanmaning, hiervan kennis aan de eerstvolgende Maandelijksche Vergadering. De Vergadering besluit alsdan, op voordragt van het Bestuur, tot de maatregelen die het belang der Maatschappij zal vorderen.

122. Aan den Bibliothecaris worden, op voorstel van het Bestuur, door de Maandelijksche Vergadering

twee leden (uit of buiten het Bestuur) toegevoegd, vertegenwoordigende de beide hoofdvakken der Maatschappij, om met den Bibliothecaris

1°) te besluiten over den aankoop van boekwerken;

2°) voordragten te doen tot ruiling van boekwerken.

Deze twee leden worden voor den tijd van drie jaren benoemd, doch zijn telkens herkiesbaar.

123. Omtrent deze voordragten beslist het Bestuur; in buitengewone en spoed vereischende gevallen kunnen de Bibliothecaris en de twee hem toegevoegde leden de beslissing op hunne verantwoording nemen.

124. Het bedrag der som, die voor de Boek- en andere Verzamelingen tot het doen van aankoopen enz. voor het volgende jaar beschikbaar wordt gesteld, wordt door de Bibliotheeks-Commissie bij het Bestuur aangevraagd, en door hetzelve aan de Maandelijksche Vergadering ter goedkeuring aangeboden.

125. De Bibliothecaris levert vóór den laatsten Mei aan het Bestuur een verslag in omtrent den staat der boek- en andere verzamelingen; waaruit, na voorafgaande goedkeuring van het Bestuur, op de Jaarlijksche Vergadering het hoofdzakelijke wordt voorgelezen.

126. Met betrekking tot de rekening en verantwoording van den Bibliothecaris wordt gehandeld als bij art. 42 en 62 voor den Penningmeester is vastgesteld.

127. Wanneer de betrekking van Bibliothecaris openvalt, benoemt de eerstvolgende Maandelijksche Vergadering eenen plaatsvervanger, wiens werkzaamheid tot aan de Jaarlijksche Vergadering voortduurt.

128. Het Bestuur kan, na ingewonnen berigt van den Bibliothecaris, over de werkzaamheden die tot de verzamelingen in betrekking staan, nadere bepalingen ontwerpen, mits niet in strijd met deze Wet. Het kan die, na goedkeuring der Maandelijksche Vergadering, onverwijld in werking brengen.

Slotbepaling.

129. In de Wet der Maatschappij kan geene verandering of bijvoeging gemaakt worden, dan door de Jaarlijksche Vergadering; en niet dan met toestemming van twee derden der stemmen.

Vastgesteld op de Algemeene Vergadering der Maatschappij, den 17^{den} Junij 1852.

L. J. F. JANSSEN,

Voorzitter.

REGLEMENT

VOOR DE

BOEKERIJ

VAN DE

MAATSCHAPPIJ DER NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE.

EERSTE HOOFDSTUK.

Over de Boekerij.

1. De boekverzameling der Maatschappij wordt bewaard in de daartoe bestemde zaal van het gebouw der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, Wijk IV. te Leiden.

2. Nevens de boekverzameling wordt bewaard die van zegels mitsgaders alle andere merkwaardigheden, aan de Maatschappij in eigendom behoorende.

3. Zij is van 1 September tot 30 Junij, des Dingsdags en Donderdags van iedere week, van 12 tot 3 uur, voor de leden der Maatschappij opengesteld.

4. Ook zij, die geen leden der Maatschappij zijn, worden op de in art. 3 gemelde dagen en uren in de boekerij toegelaten, mits voorzien van eene schriftelijke magtiging, door een der leden van het Bestuur telkens af te geven.

5. De leden van het Bestuur hebben ten allen tijde tot de boekerij den vrijen toegang, mits met voorkennis van den Bibliothecaris.

6. Op uitdrukkelijk verzoek van twee leden des Bestuurs wordt door den Bibliothecaris ook aan leden der Maatschappij en vreemdelingen, buiten de in art. 3 vermelde dagen en uren, de toegang tot de boekerij opengesteld.

7. Elk lid der Maatschappij kan gewone boekwerken uit de boekerij ter leen bekomen, tegen afgifte van een behoorlijk bewijs aan den Bibliothecaris.

8. Elk bewijs is voor den tijd van veertien dagen geldig.

Na verloop van dien tijd behoort het geleende werk te worden teruggegeven of het bewijs hernieuwd, ten ware een ander lid om hetzelfde werk eene aanvrage mogt hebben gedaan.

9. Heeft er eene verzending plaats buiten de stad waar de boekerij is gevestigd, zoo geldt het bewijs voor den tijd van zes weken.

10. Gedrukte woordenboeken en zeldzame geschriften worden niet afgegeven dan met toestemming des Bestuurs.

11. Geen handschrift, der Maatschappij toebehoorende, wordt afgegeven, dan met voorkennis der Maandelijksche Vergadering.

Alleen de beide, bij de Maatschappij bestaande Commissiën, die als zoodanig een handschrift mogten noodig hebben, behoeven de bedoelde toestemming niet.

Niemand heeft het regt, handschriften uit de Bibliotheek der Maatschappij in het licht te geven, zonder daartoe vooraf door de Maandelijksche Vergadering te zijn gemagtigd.

12. Aan personen, geen leden der Maatschappij zijnde, wordt geenerlei boekwerk ter leen verstrekt, dan onder schriftelijken waarborg van een der leden.

13. De bezigtiging der zegels en andere merkwaardigheden, de Maatschappij in eigendom toebehoorende, wordt alleen vergund ter plaatse waar zij zich bevinden.

14. Het is niet geoorloofd in de boekerij te rooken.

15. Het is niet geoorloofd in de leeskamer der boekerij door overluid spreken anderen hinderlijk te zijn.

16. Het is niemand geoorloofd, door het maken van kantteekeningen of het bijschrijven van opmerkingen, aanvullingen, enz. de boekwerken te ontsieren.

17. Al wie uit de boekerij eenig werk ter leen ontvangt, verbindt zich door de afgifte van het bewijs stilzwijgend, om alle schade, van welken aard ook, te vergoeden, die de Maatschappij door het vermissen of bederven van dat geschrift op eenigerhande wijze mogt ondergaan.

Zoo de beoordeeling van het bewijs der toegebragte schade als hare waardeering, is het Bestuur onvoorwaardelijk overgelaten.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Over den Bibliothecaris.

18. Het opzigt over de boekerij mitsgaders over de andere daarnevens bewaard wordende verzamelingen is opgedragen aan den Bibliothecaris.

19. Hij zorgt dat alle boekwerken genummerd en gestempeld of van een behoorlijk bewijs van eigendom der Maatschappij voorzien zijn.

20. Hij is belast met het bijhouden van de Catalogussen der boekerij, alsmede van den inventaris der andere verzamelingen.

21. Hij maakt telkens eene volledige lijst op der sedert de laatstgehoudene Maandelijksche Vergadering ingekomene en aan de Maatschappij ten geschenke aangeboden boekwerken

Hij zorgt voor de afzending van den gewonen brief van dankbetuiging.

22. Hij tracht zich bekend te maken met de zoo binnen- als buitenlands in het licht verschijnende geschriften, die tot den kring der werkzaamheden van de Maatschappij betrekking hebben, en waarmede hij het wenschelijk acht dat de Bibliotheek worde verrijkt.

Van zijne opmerkingen en bevindingen te dien aanzien levert hij maandelijks aan het Bestuur een schriftelijk verslag in.

23. Hij houdt voortdurend zijne aandacht gevestigd op alle Catalogussen van boeken en handschriften, waarvan hem de inzage vergund is, en maakt het Bestuur opmerkzaam op alle stukken, wier aan-

schaffing hij in het belang der Maatschappij wenschelijk acht.

In buitengewone en spoed vereischende zaken, zendt hij gelijke voordragt aan de adviserende Commissie, hem, krachtens art. 122 der Wet, door de Maandelijksche Vergadering toegevoegd.

24. Ook van de krachtens art. 22 en 23 aangekochte boekwerken geeft hij telkens kennis aan de Maandelijksche Vergadering.

25. Hij is gedurende den tijd, dat de boekerij is opengesteld, in het lokaal aanwezig en oefent behoorlijk toezigt op het gebruik, dat van de verzameling gemaakt wordt.

26. Aan elke aanvrage om boekwerken voldoet hij op den eersten zitdag, ten ware voorafgaande toestemming van het Bestuur of van de Maandelijksche Vergadering mogt noodig zijn.

27. Van alle uitgeleende boekwerken wordt door hem op een daartoe aangelegd register geregeld aanteekening gehouden.

28. Hij kan voor de belangen der boekerij over den bediende der Maatschappij beschikken.

29. Hij geeft onverwijld aan het Bestuur kennis van elke handelwijze van leden of verdere bezoekers der boekerij, waardoor hij haar belang benadeeld of zichzelven in haar rigtig beheer belemmerd acht.

30. Hij is wijders bepaaldelijk belast met het onderzoeken van belangrijke en zeldzame gedrukte stuk-

ken, die in de boekerij voorhanden zijn, en waarop hij oordeelt de aandacht der Maandelijksche Vergadering te moeten vestigen.

31. Inzonderheid is hem opgedragen het naauwgezet onderzoek van de handschriften, die zich in de boekerij bevinden, waaromtrent hij achtereenvolgens aan de Maandelijksche Vergadering verslag uitbrengt.

32. Zoodanige handschriften, wier bekendmaking door den druk hem in het belang der wetenschap geraden voorkomt, doet hij in de Bestuurs-Vergadering ter tafel brengen met de noodige voorstellen omtrent de wijze van uitgave enz.

Deze voorstellen worden, met de stukken waartoe zij betrekking hebben, door de Maandelijksche Vergadering in handen der betrokken Commissiën gesteld.

33. De Bibliothecaris verbindt zich door de aanneming en aanvaarding zijner betrekking stilzwijgend, om geene handschriften, die het eigendom der Maatschappij zijn, op eigen gezag en zonder uitdrukkelijke magtiging in het licht te zenden, of daarvan uittreksels of beschrijvingen van welken aard ook bekend te maken.

34. Hij levert voor den laatsten Mei van elk jaar aan het Bestuur een Verslag in van den staat der boek- en andere verzamelingen.

35. Hij legt vóór den laatsten Maart van elk jaar zijne rekening, gestaafd door de behoorlijke bescheiden, aan het Bestuur over.

36. Bij ziekte of andere verhindering noodigt hij de adviserende Commissie, om hem door een harer

leden in de waarneming zijner functiën te doen vervangen.

Slotbepaling.

37. Een uittreksel van dit Reglement (Art. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17) wordt in de boekerij opgehangen.